

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Sanctorum Joachim Et Annæ Geneseos, Vitæ, Transitus Et Connexorum

Polius, Jacobus

Herbipoli, 1652

17. Educatio& ablactatio SS. Joachim & Annæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43946

Educatio & Ablactatio filiae SS. Ioachim
& Anna. §. 17.

Puer autem crescebat & confortabatur plenus
sapientiâ, & Spiritus Domini erat in eo, Luc. 2.
De Christo recens nato hæc scripta leguntur,
quæ de suæ benedictæ matris infantiâ Jacobus
de Clusa^a etiam intelligit: Siquidem iuxta præ-
missa credimus, illam visceribus maternis jam
dum inclusam, ratione & libero arbitrio uten-
tem, atque gratiâ sanctificationis admirabili præ-
ventam, cæpisse Deum amare, & mysticam theo-
logiam exercere, unde utique consequitur, quod
in lucem enixa creverit, & gratiæ divinæ magis,
magisque respondens, parentibus quoque doci-
bilem ac morigeram, omnibus autem amabilem
& desiderabilem, sese exhibuerit. Rectè itaque
S. Augustinus^b asserit, quod nunquam parentes
offenderit. Rupertus in Joannem ait: *Domina
nostra præclarissimum obedientiæ exemplum nobis
reliquit, quod tenella adhuc promptissimè & luben-
tissimè voluntati & præceptis suorum parentum
morem gesserit.* Sic testatur B. Mechtildis (de ar-
canis lib. 7. c. 5.) de iis quæ cælitus sibi patefacta
sunt, de virtutibus præsertim, quas eadem Do-
mina exercuerit: *Apueritiâ, inquit, sancta virgo
ad eò subjecta erat & morigera parentibus suis, in
omnibus iis, quæ præciperent, aut ab ipsâ fieri vel-
lent, ut nihil unquam committeret, quod eos offen-
derit aut minimum contristarit.*

G 5

2. S. Da-

a Clusa serm. 1. de Concept.

b August. l. 2. de Virg.

2. S. Damascenus^c contemplando infantiam virginis exclamat: O pulcherrima & suavissima filiola! O lilium inter spinas, ex nobilissimâ & maximè regiâ radice ortum! O rosa quæ ex spinis, hoc est, Judæis orta es, ac divinâ fragrantia cuncta perfudisti! O filia Adami ac Dei Mater! Beati lumbi ac venter ex quibus prodiisti! Beata ulna quæ te gestaverunt, & labia quibus puris tuis osculis frui concessum est. O sanctissima filia, in maternis ulnis conspicua, rebellibusque angelis formidabilis! O sanctissima filia, quæ materni uberis lacte aleris, & ab angelis undique cingeris! O Deo chara filia, parentum decus, quam, ut verè abs te dictum est, generationes omnes beatam prædicant, Lucæ I. O Deo digna filia, humane nature vetustas, primigena matris Eva correctio! S. Fulbertus: ^d Quanta, ait, putamus provisio fuerit sanctorum angelorum, circa tam Deo gratissimos parentes, ab initio sue procreationis, & excubatio super tam ingentem sobolem? Nunquid abfuisse credendus est Spiritus sanctus ab istâ eximiâ puella, quam suâ obumbrare disponebat: virtute? Nulli enim fidelium dubium est, quod circa eam omnis frequentia celestium agminum invigilabat, utpote quam supra se exaltandam minimè ambigebant.

3. Agite, nunc, rursus lingua eucharis Damasceni^e in auribus intellectualibus animæ nostræ sic resonet: Merito divinus Joachim, & Anna
ejus

^c Damascen. orat. 1. de Nat. B. Virg.

^d Fulbert. serm. 3. de ortu Virg.

^e Damascen. de Nat. B. Virg. in fine.

ejus uxor divinâ providentiâ vocati, precationis fructum perceperunt, hanc inquam naturæ Reginam, ac nostræ massæ primitias, cujus natalem dum agimus, atque incunabula honore complectimur, eamque quæ hinc profecta est, collapsi nostri generis excitationem, & in integrum restitutionem veneramur. Jam enim id quod nobis cognatum est, deificationis initium sumit. Jam pristina sterilitatis vincula solvuntur & quæ liberis carebat, mater efficitur, & pulchra prolis parens ea, quæ filiorum expers erat, invenitur, gaudet quæ Anna virginem infantem lactans. Jam sterilitatis meatus obstruuntur, & facunditatis vena tument. O sanctissima filia, quæ materni uberis lacte aleris & ab angelis undique cingeris!

4. DENOMINATIO MARIÆ, octavâ die, solemnitate consuetâ, juxta Numinis Supremi provisionem intervenit, de quâ S. Fulbertus: ^f Hæc itaque, ait, electa & insignis inter filias, non fortuito quidem, aut solo placito parentum, sed divina dispensatione nomen accepit, ita ut ipsa quoque vocabuli sui figura, magnum quiddam innueret, interpretatur enim, maris stella. De Mariani nominis notione, mysteriis, efficaciâ & consolatione tractavimus cap. 9. Exegetici; Si placeat ulterius consolantur Seraphicus Doctor Bonaventura in speculo B.M.V. lect. 2. 3. & 4. S. Antoninus 4. p. summæ tit. 15. cap. 14. Cæsarius Heisterbac. hom. super Missus est: Paratus in festo Concept.

Tho-

^f Fulbert. serm. 1. de Nat. B. Virg.

Thomas Kemp. serm. 23. ad Novit. Mayronius serm. 1. de B. Virg. Themefwar stellarii lib. 5. Josephus Geldolphus à Rickel de nomine Mariæ tetragamm. Salmeron tom. 3. tract. 4. Suarez in 3. p. D. Thom. tom. 2. q. 29. disp. 7. Vincen- tius Regius dilucidat. Evangel. lib. 1. c. 5. theor. 2. Cornelius à Lapide tom. 1. c. 6. super Michæam: Mendoza tom. 3. & Faber conc. 3. in Nat. B. Virg.

5. Episcopus Bellicensis ad populum sic de S. Annâ declamavit: *Non satis huic sanctæ matri fuit, filiam suam in lucem edidisse, nisi suis eam etiam ipsâ manibus adjuvaret, & puro suo lacte lactaret, quod ex immaculatâ conceptione provenerat, quàm autem ætatis nostræ matribus dissimilis, quas stolida quadam vanitas naturam propè cogit exuere, quæque feritate quâdam plusquam brutali à suis natos avellunt uberibus, ut alieno ac stipendiario in gremio educentur, à mercede conductis nutricibus, quapropter mirandum non est, si illustri pro sapia genitis, sæpe inæ plebecula vitia ad- harescant, cuius unâ cum lacte mores ingenium & indolem imbiberunt.*

6. Quod S. Anna filiam ipsam et lactarit, tradunt Damascenus orat. 1. & 3. de nat. B. Virg. Biverus differt. 1. pag. 172. & 244. Quod apud Hebræos per triennium lactare in more fuerit, & Maria sic lactata fuerit, Antonin. 4. p. summæ tit. 14. c. 3. §. 3. & tit. 15. c. 16. §. 2. Mauburnus Roseti tit. 24. alfab. 56. membro 7. Quod comaturale &

proprium sit matrum lactare proles suas. Jodocus Lochmayer in festo Præsentat, Pipinus in Adventu, Jacobus Middendorp. de officio Scholastici lib. 2. fol. 129. Cuperus in theatro mundi minoris pag. 59. Quod non minus Germanis quam Hebræis mulieribus solemne id fuerit, auctor est Cornel. Tacitus de situ & moribus Germ. Quod lactatio juris naturalis & supernaturalis sit, tradit Carthagenalib. 15. hom. 16. de sacris arcan. Deiparæ. Insuper quod matres non lactantes sint feris immaniore, & accipiant proles degeneres. S. Gregor. c. ad ejus 5. dist. Mendoza tom. 3. Concurrunt rationes, quod quæcunque enixa, nutrici alii filium tradit alendum, non solum sit lentior filii amatrix, verum etiam minus mater sit, nec integrè mater, ut insigniter probat Bartholomæus de Scobas serm. 6. de testamento Christi. Quin & ex malo lacte contrahuntur male conditiones. Antonin. tit. 15. suprâ citato. Cum Augustanâ itaque Ecclesiâ^h magnæ Matri Annæ applaudendo benedicamus: *O mater Anna nobilis, oliva pulchra fertilis, alta, fructu fecunda. Beata cujus ubera suxit virgo puerpera ab omni labe munda.* Atque ex convivio solemnî Momentmerencyⁱ eructemus: *O beatus Annæ venter, qui peperit hoc novum celum, longè ipsis cælis capacius: O beata ubera quæ meruerunt alimentum suppeditare nutrici ejus, qui totum mundum*

alit

^h August. Breviar. 1495. Augustæ recusum B. 2.

ⁱ Momentm. in officio S. Annæ lect. 5. & 6.

alit & pascit. Exulta Anna, olim sterilis, & nunc inter omnes fœminas honorificata de prole. Exulta & tu Joachime, quia ex filiâ tuâ nascetur filius, qui generis erit humani redemptio. O filia sanctissima, virgo dulcissima Mariâ, quæ maternorum uberum lacte nutrita es, & angelis undique circumdata.

7. Genitrices in ordinatè proles suas diligentes alloquitur S. Ambrosius^k dicens: *Matres ablectate filios, diligite eos & orate pro iis, ut longævi super terram sint, non in terrâ, sed super terram. Nihil enim longævum in hac terrâ & quod est diu, breve & magis lubricum.* Hugo Cardinalis super verba: *Quem docebit scientiam, & quem intelligere faciet auditum? ab lactatus à lacte avulsus ab uberibus.* Isai. 28. sic commentatur: *Ablectatos à lacte adulationis, avulsos ab uberibus mundi, quæ sunt vanitas & voluptas.* Prov. 16. *Vir iniquus lactat amicum suum & ducit per viam non bonam.* Thren. 4. c. *Lamie nudaverunt mammæ lactaverunt catulos suos.* Propter hujusmodi ab lactationem Abraham fecit grande convivium, Gen. 21. quia Dominus multum gaudet, quando aliquis relictâ vanitate mundi & voluptate carnis, intrat religionem, aut facit in sæculo pœnitentiam. Luc. 15. *Gaudium est in celo angelis Dei super uno peccatore pœnitentiam agente.*

8. Panegyricon Rosarii Beiseliâni hæc accinit:

Anna

^k Ambros. Epistola 22. lib. 10. ad Vercellens. Eccles.

*Anna exoptata compos jam facta Maria,
Pectore vix toto gaudia oborta capis.*

*Anna recens natae plauserunt cuncta Maria
Sidera, & insolitum fluxit ab axe jubar.*

*Annæ tui fetus natalem credere fas est
Te Circum angelicos concelebrasse choros.*

*Annæ tuum partum manes sensere profundi,
Lux nova tunc stygios terruit ipsa lacus.*

*Annæ parens dubitas manibus contingere
gnatam*

Sole magis rutilam, luminibusque poli.

*Annæ quid ætheream metuis tractare puellam?
Arridet matri, tristia nulla facit.*

*Annæ capeſce animos, en lactea ad ubera tendit
Gnata, manus teneras & tua colla petit.*

*Annæ moras rumpis, mammæ & pectora
nudans*

Excipis in tenero membra tenella sinu.

*Annæ foves gnatam, dulcesque à pectore succos
Ore trahit roseo, murmuræ grata sonans.*

*Præſentatio Filie SS. Ioachim & Annæ
in templo. §. 18.*

I*Neulerunt arcam Domini in locum suum in
Oraculum templi, 3. Reg. 8. Ponite arcam Dei
in sanctuario templi, 2. Paral. 35. Et: Visa est arca
testamenti in templo ejus, Apoc. II. Figuris hujus-
modi insigniter correspondet historia virginis
Dei.*